

Na podlagi 35. člena Statuta Kinološke zveze Slovenije je Zbor sodnikov Kinološke zveze Slovenije na zasedanju dne 16. aprila 2004 v Ljubljani sprejel:

# **PRAVILNIK O IZOBRAŽEVANJU, PREVERJANJU ZNANJA, IMENOVANJU IN NAPREDOVANJU KINOLOŠKEGA KADRA**

## **Splošne določbe**

### **1. člen**

Ta pravilnik je strokovni akt Kinološke zveze Slovenije (v nadaljevanju KZS), ki ureja postopke, povezane z izobraževanjem, preverjanjem znanja, imenovanjem in napredovanjem kinološkega kadra.

### **2. člen**

Pravilnik predpisuje in ureja:

- pristojnost strokovnih komisij in pogoje za izvedbo osnovnih izobraževanj ter dopolnilnih usposabljanj kinološkega kadra,
- pripravištvu za kinološke sodnike za ocenjevanje zunanosti in dela psov,
- napredovanje kinoloških sodnikov,
- postopek preverjanja znanja za kandidate za sodniške pripravnike in kinološke sodnike,
- pogoje in postopke za imenovanje in napredovanje kinoloških sodnikov in drugih kategorij strokovnega kinološkega kadra,
- obliko in vsebino spričeval in druge dokumentacije, povezane z izobraževanjem in preverjanjem znanja,
- mentorstvo.

## **Pristojnost strokovnih komisij**

### **3. člen**

Izobraževanje, preverjanje znanja, imenovanje in napredovanje kinološkega kadra je v pristojnosti **Komisije za izobraževanje in izpite pri KZS**. Komisija je samostojni strokovni organ, katere člane za mandatno obdobje 4 (štirih) let izvoli skupni zbor sodnikov. Izbiro kandidatov in postopek izvolitve članov komisije je opredeljen z določili PSD.

### **4. člen**

Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS je za svoje delo odgovorna Skupnemu zboru sodnikov, ki potrjuje tudi poslovnik njenega delovanja.

### **5. člen**

Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS ima naslednje pristojnosti:

- organizira izobraževanje in preverjanje znanja kandidatov za kinološke pripravnike in kinološke sodnike, vzrejne in tetovirne referente in tudi za ostale kategorije strokovnega kinološkega kadra,
- imenuje predavatelje kinološke tematike,

- na predlog delnih zborov sodnikov imenuje izpraševalce za preverjanje znanja na izpitih za kinološke sodnike in druge kategorije kinološkega kadra,
- strokovnemu svetu KZS predlaga napredovanje kinoloških sodnikov,
- v sodelovanju z zborom sodnikov za lovske, oziroma nelovske pasme psov pripravlja programe izobraževanja kinološkega kadra,
- spremlja in objavlja novosti s področja kinologije,
- izdaja in potrjuje dokazila o uspešno opravljenih preizkusih znanja kandidatov za vse kategorije kinoloških nazivov.

#### **6. člen**

Izobraževanje in preverjanje znanja poteka na podlagi programov, katerih ustreznost potrjuje na predlog posameznih strokovnih komisij Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS.

#### **7. člen**

Izobraževanje za določene kategorije kinološkega kadra lahko na podlagi veljavnih programov organizirajo tudi druge strokovne komisije, vendar v soglasju s Komisijo za izobraževanje in izpite pri KZS, katere člani obvezno sodelujejo pri preverjanju znanja udeležencev izobraževanj.

### **Pripravištvo za kinološke sodnike**

#### **8. člen**

Kandidat za sodniškega pripravnika (v nadaljevanju pripravnik) je lahko vsak član kinološke organizacije - članice KZS, ki najmanj pet let aktivno deluje v okviru matične organizacije, ne da bi za to prejemal denarno ali drugačno nadomestilo.

#### **9. člen**

Oseba lahko postane pripravnik, ko je dopolnila starost 18 let.

Osnovni pogoji za pridobitev naziva so:

- vsaj 5-letno aktivno delo v kinološki organizaciji,
- priporočilo matične organizacije,
- najmanj srednješolska izobrazba,
- opravljen izpit za pripravnika.

#### **10. člen**

Glede na vrsto ocenjevanja, za katero želijo postati pripravniki, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- a) Za ocenjevanje dela športnih delovnih pasem mora kandidat za pripravnika poleg osnovnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:
  - najmanj petletno delo na vseh področjih šolanja psov športnih delovnih pasem in na področju organizacije kinoloških prireditev,
  - imeti naziv "vodnik šolanega psa",
  - s svojim psom uspešno opraviti mednarodno tekmovanje po programu višjega izpita III. stopnje,
- za pristop k izpitu za pripravnika mu izda soglasje delni zbor sodnikov za ocenjevanje dela športnih delovnih pasem na predlog enega od aktivnih sodnikov za delo.
- b) Za ocenjevanje dela reševalnih psov mora kandidat za pripravnika poleg osnovnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- najmanj petletno delo pri šolanju reševalnih psov v enoti reševalnih psov v kinološkem društvu,
  - imeti naziv "inštruktor šolanja reševalnih psov I. stopnje",
  - biti mora na seznamu aktivnih vodnikov za tekoče leto,
  - na mednarodnem tekmovanju reševalnih psov 2. stopnje (RH-T/B; RH-FL/B; RH-F/B) mora doseči kvalifikacijo (70 % v vseh disciplinah)
  - soglasje za pristop k izpitu za pripravnika za ocenjevanje dela reševalnih psov mu na predlog enega od aktivnih sodnikov izda delni zbor sodnikov za ocenjevanje dela reševalnih psov.
- c) Za ocenjevanje dela lovskih pasem mora kandidat za pripravnika poleg osnovnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:
- imeti opravljen lovski izpit,
  - biti aktiven član lovske organizacije
  - imeti naziv "vodnik lovskega psa" za tisto vrsto dela, za katerega želi postati pripravnik,
  - za pristop k izpitu za sodniškega pripravnika mu izda soglasje delni zbor sodnikov za ocenjevanje dela lovskih psov na predlog enega od aktivnih sodnikov za delo.
- d) Za ocenjevanje dela psov v agilityju mora kandidat za pripravnika poleg osnovnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:
- imeti naziv "vodnik psa za agility",
  - za pristop k izpitu za sodniškega pripravnika mu izda soglasje delni zbor sodnikov za agility.
- e) Poleg osnovnih pogojev mora kandidat za ocenjevanje zunanosti k prijavi za opravljanje izpita za pripravnika priložiti potrdilo, da je že bil petkrat vodja kroga ali zapisnikar na državni ali mednarodni razstavi.

### **11. člen**

Kandidat za pripravnika se k izpitu prijavi z izpolnjeno prijavnico. Obrazec mu na njegovo željo posreduje pisarna KZS. Na prijavnici so navedeni osebni podatki kandidata (ime in priimek, kraj in datum rojstva in točen naslov) ter podatki o vrsti pripravništva (vrsta ocenjevanja: zunanost ali delo; pasma, ki jo želi ocenjevati, oziroma vrsta dela).

Prijavnici mora kandidat priložiti tudi:

- pisno priporočilo matične kinološke organizacije in mnenje o delu kandidata in njegovem zanimanju za kinologijo,
- dokazilo o srednješolski izobrazbi,
- dokazila o izpolnjevanju posebnih pogojev.

Kandidat za pripravnika, ki opravlja izpit prvič, se lahko prijavi za ocenjevanje zunanosti največ treh pasem ali ene vrste dela naenkrat.

### **12. člen**

K opravljanju izpita za pripravnika se ne morejo prijaviti osebe, ki:

- so v disciplinskem postopku pri KZS ali v matični organizaciji, dokler ta postopek traja,
- so bile kaznovane za hujša kazniva dejanja,
- jim je bila izrečena težja disciplinska sankcija s strani KZS, dokler ne preteče doba 5 (petih) let od pravnomočnosti sankcije,

- jim je šolanje, vodenje psov na razstavah in preprodaja psov vir dohodka,
- ne izpolnjujejo pogojev, navedenih v 9. in 10. členu tega pravilnika.

### **13. člen**

Tuji državljan lahko postane pripravnik in opravlja izpit za pripravnika pri KZS, če ima status tujca v Republiki Sloveniji, je član kinološke organizacije v RS več kot 5 let in aktivno obvlada slovenski jezik.

### **14. člen**

Kandidati za pripravnike se morajo obvezno udeležiti pripravljalnega seminarja, katerega na podlagi razpisa, objavljenega v reviji Kinolog organizira Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS, praviloma 1-krat letno. Komisija prijavitelne kandidate o datumu in urniku seminarja obvesti individualno vsaj 14 dni pred seminarjem.

Najkasneje v roku 60 dni po seminarju komisija za udeležence organizira preverjanje znanja - izpit.

Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS organizira izpite praviloma dvakrat letno.

Kandidati, ki na preverjanju znanja niso uspešni, lahko izpit ponavljajo v naslednjih izpitnih rokih.

### **15. člen**

Seznam tem, iz katerih kandidat za pripravnika opravlja preizkus znanja je naveden v prilogi tega pravilnika.

### **16. člen**

Izpit za pripravnika poteka v pisni obliki, za pozitivno oceno (uspešno opravljen izpit) pa mora kandidat doseči najmanj 70 % od skupnega števila točk, predvidenih v testu.

### **17. člen**

Po opravljenem izpitu, najkasneje pa v roku enega meseca, si je mora pripravnik izbrati mentorja, v skladu z določbami tega pravilnika o mentorstvu.

### **18. člen**

Na podlagi izpolnjenih pogojev se pripravnika vpiše v evidenco sodniških pripravnikov ter se mu izda Dnevnik dela sodniškega pripravnika in izkaznico.

Vsebina Dnevnika dela sodniškega pripravnika je opisana v prilogi tega pravilnika.

### **19. člen**

V času pripravništva je pripravnik dolžan aktivno sodelovati na prireditvah, ki jih prireja njegova matična organizacija, kakor tudi pri organizaciji tiste kinološke prireditve, ki jo bodisi organizira ali pri kateri sodeluje KZS, če ga ta povabi k sodelovanju. Prav tako po potrebi sodeluje pri delu vzrejne komisije KZS, oziroma pristojnega strokovnega organa, če ga le-ta potrebuje in povabi k sodelovanju.

Obvezno se mora odzvati vabilu in prisostvovati Zboru sodnikov KZS (velja za delne zbore sodnikov, kakor tudi za skupni zbor sodnikov KZS).

Podatke o svoji aktivnosti pripravnik obvezno vpisuje v Dnevnik dela sodniškega pripravnika.

### **20. člen**

Pri sodelovanju pripravnikov na kinoloških prireditvah morajo organizatorji, sodniki in pripravniki upoštevati naslednja določila:

- na eni prireditvi lahko pripravnik stažira le pri enem sodniku,

- na ocenjevanju zunanosti lahko pri enem sodniku hkrati stažirata največ dva pripravnika ,
- na prireditvah, kjer se ocenjuje delo psov, lahko pri vsakem sodniku stažira samo en pripravnik.

Pripravnik se lahko udeleži in sodeluje na prireditvah le s predhodno prijavo, razen na prireditvah lokalnega značaja.

Za udeležbo na prireditvi se mora pripravnik prijaviti organizatorju najmanj 14 dni pred prireditvijo in si pridobiti pisno soglasje o sodelovanju. Organizator mora pripravniku pisno odgovoriti najmanj pet dni pred prireditvijo.

Število stažiranj in njihovo vrsto (glede na vrsto dela in preizkušnje) pri pripravnikih za ocenjevanje dela reševalnih psov po sklepu delnenega zbora sodnikov predpisuje Komisija za reševalne pse pri KZS v skladu z letnim koledarjem prireditev in glede na vrsto dela. Na prireditvah, ki trajajo več dni, mora pripravnik oceniti vse pse, ki ta dan nastopajo v eni delovni ali tekmovalni skupini. Pripravnik mora samostojno oceniti delo najmanj pet psov in na tej podlagi sestaviti poročilo o svojem stažiranju z utemeljitvijo podanih ocen.

### **21. člen**

Na pregledih (zunanosti ali vzrejnih) mora pripravnik samostojno oceniti najmanj pet psov in na tej podlagi sestaviti poročilo o svojem stažiranju, s podrobnim opisom in razlago podeljenih ocen.

Na PNZ, izpitih in tekmovanjih športnih in lovskih psov mora pripravnik samostojno oceniti vse sodelujoče pse pri sodniku, pri katerem stažira. Pripravnik mora vsaj enkrat stažirati pri svojem mentorju. Po končani prireditvi mora sestaviti poročilo o svojem delu, s podrobnim opisom dela posameznega psa, z obrazložitvijo ocen.

Izpolnjene ocenjevalne liste in poročilo je pripravnik dolžan predložiti najkasneje v roku 14 dni kinološkemu sodniku pri katerem je stažiral v korekturo in oceno. Na podlagi pregleda navedene dokumentacije, mu kinološki sodnik potrdi uspešnost stažiranja na prireditvi v Dnevniku dela sodniškega pripravnika.

Vse navedene dokumente mora pred prijavo pripravnika na izpit pregledati tudi njegov mentor. Ocena pripravnikove dokumentacije je sestavni del mentorjevega mnenja o pripravljenosti kandidata za opravljanje izpita.

### **22. člen**

Pripravnikiški staž traja najmanj dve in največ tri leta. Izjemoma Komisija za izobraževanje in izpite na prošnjo pripravnika obdobje pripravništva podaljša, vendar največ za eno leto.

Po tem roku izgubijo veljavnost vsa do takrat opravljena stažiranja in druga opravila.

Več kot enkrat se pripravniški staž ne more podaljšati. Če bi želel kandidat še naprej stažirati, se mora ponovno prijaviti na sprejemni izpit.

## **Izpit za kinološkega sodnika**

### **23. člen**

Izpitna roka sta praviloma dva na leto in ju določi Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS v koledarju izobraževanj in izpitov, najkasneje do 15. novembra za obdobje naslednjega leta.

Obvestilo o izpitnem roku komisija objavi v reviji Kinolog. Kandidati, ki se k izpitu prijavijo do roka, navedenega v razpisu, morajo biti seznanjeni z urnikom izpitov najkasneje 14 dni pred izpitom.

### **24. člen**

Poleg prijavnice k izpitu, mora pripravnik Komisiji za izobraževanje in izpite predložiti izpolnjen Dnevnik dela sodniškega pripravnika. Iz dnevnika mora poleg mnenja mentorja o

kandidatovi usposobljenosti biti jasno razvidno, da je kandidat v obdobju pripravništva, poleg splošnih, izpolnil tudi naslednje posebne pogoje:

1. Pripravnik za **ocenjevanje zunanosti psov** mora aktivno sodelovati na najmanj petih (5) prireditvah, kjer se ocenjuje zunanost (od tega morata biti najmanj dve prireditvi mednarodnega ranga) in na dveh vzrejnih pregledih, kjer se ocenjuje pse tiste pasme, za katero se je prijavil. Poleg tega mora biti najmanj štirikrat tudi vodja kroga ali zapisovalec na razstavi, ne glede na to, v kateri krog ga organizator razstave razporedi.
2. Pripravnik za **ocenjevanje dela psov športnih pasem** mora stažirati na vsaj petih izpitih šolanih psov, kjer se opravlja vsaj pet izpitov višjih stopenj. Stažira lahko tudi na regijskem tekmovanju in odprtih turnirjih, na katerih sodeluje najmanj pet tekmovalcev po programu izpitov višjih stopenj. Stažiranja na izpitih in tekmovanjih se upoštevajo v razmerju 1:2, eno stažiranje na izpitu je enako dvema na tekmi. Na državnih in mednarodnih tekmovanjih pripravniki ne smejo stažirati. Pripravnik mora za pristop k izpitu na predlog mentorja pridobiti soglasje delnega zbora sodnikov za ocenjevanje dela športnih delovnih pasem.
3. Pripravnik za **ocenjevanje dela reševalnih psov** si pridobi pravico do opravljanja sodniškega izpita takrat, ko stažira dvakrat na izpitih lavinskih psov, trikrat na izpitih iskanja v ruševini, trikrat na izpitih iskanja pogrešanih oseb in dvakrat na preizkušnji za uvrstitev v regijske enote, MERP in SIP. Glede na specifičnost dela reševalnih psov pripravnik praktični del izpita opravlja v treh delih (snežni plazovi, ruševine, iskanje pogrešanih oseb).
4. Pripravnik za **ocenjevanje dela psov v agilityu** Pripravnik za opravljanje sodniškega izpita v agilityju mora stažirati na najmanj sedmih (7) tekmovanjih v agilityju, od tega na najmanj enem mednarodnem tekmovanju. Pred prijavo na sodniški izpit mora tudi najmanj enkrat sodelovati pri organizaciji tekmovanja v agilityju in biti enkrat vodja tekmovanja v agilityju. Udeležiti se mora vseh seminarjev, ki jih organizira strokovna komisija KZS.
5. Pripravnik za **ocenjevanje dela psov lovskih pasem**, ki želi ocenjevati delo na uporabnostni preizkušnji in tekmovanjih lovskih psov si pridobi pravico do opravljanja sodniškega izpita takrat, ko uspešno vodi vsaj enega psa, ki ga je sam izšolal, na enem državnem tekmovanju, ter z njim doseči najmanj II. nagradni razred. Stažirati mora na najmanj treh uporabnostnih preizkušenj in dveh tekmovanjih.
6. Pripravnik za **ocenjevanje dela ptičarjev** mora sam voditi najmanj enega psa, ki mora biti uspešni na najmanj dveh lokalnih in enem državnem tekmovanju.
7. Pripravnik za **ocenjevanje "Junior Handlinga"** mora že biti sodnik za ocenjevanje zunanosti psov in imeti opravljen ustrezen seminar. Poleg tega mora dvakrat stažirati v ocenjevalnem krogu za to področje, dvakrat aktivno sodelovati pri organizaciji tekmovanja s tega področja in opraviti ustrezen preizkus znanja pred komisijo za izobraževanje in izpite pri KZS.
8. Pripravnik za **ocenjevanje delovnih izpitov ostalih namembnosti** mora biti vodnik psa tiste vrste namembnosti, za katero opravlja izpit. Ostale izpitne pogoje predpiše ustrezen strokovni organ KZS.

## 25. člen

Izpit za kinološkega sodnika je javen in poteka v slovenskem jeziku. Izpit je sestavljen iz pisnega in ustnega dela, zajema pa seminarsko nalogo (naslove tem razpiše Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS), teoretični in praktični preizkus znanja, v skladu s programom izpita. Seznam tem, iz katerih kandidat za kinološkega sodnika opravlja preizkus znanja je naveden v prilogi tega pravilnika.

## 26. člen

Pisni del izpita obsega preverjanje znanja iz **splošnega dela**, ki zajema poznavanje organiziranosti kinologije in poznavanje psa kot živalske vrste. Uspešno opravljeni pisni del izpita (kandidat mora doseči najmanj 70 % vseh možnih točk) je pogoj za pristop k ustnemu delu izpita iz splošnega dela.

Ustni del izpita iz **splošnega dela** obsega v bistvu zagovor znanja, predstavljenega v pisnem delu, oziroma odgovore na vprašanja v skladu s programom izpita. Ta del izpita opravlja kandidat pred najmanj tričlansko izpitno komisijo, ki jo sestavljajo mednarodni kinološki sodniki. Uspešno opravljen ustni izpit iz splošnega dela je pogoj za pristop k teoretičnemu delu izpita iz **strokovnega dela**, ki poteka v ustni, lahko pa tudi v pisni obliki.

Preverjanje teoretičnega znanja iz strokovnega dela se nanaša izključno na tisto področje (poznavanje zunanosti določene pasme ali vrste dela), za ocenjevanje katerega kandidat opravlja izpit. Kandidatovo znanje preverja s strani izpitne komisije pooblaščen izpraševalec v prisotnosti najmanj enega člana izpitne komisije. Izpraševalec ne more biti oseba, ki je bila v času pripravništva kandidatu mentor. Uspešno opravljen teoretični izpit iz strokovnega dela je pogoj za pristop k praktičnemu izpitu.

Praktični del preizkusa znanja kandidat opravlja na eni od kinoloških prireditev nižjega ranga ali v ta namen pripravljenem ocenjevanju, oziroma preizkušnji. Kandidat na prireditvi ob prisotnosti pooblaščenega izpraševalca in člana izpitne komisije samostojno oceni zunanost, oziroma delo najmanj petih psov. Izjema je ocenjevanje dela po krvni sledi, kjer kandidat v skladu z veljavnim pravilnikom lahko oceni tri pse.

Poleg izpolnitve ocenjevalnih listov, mora kandidat po končanem ocenjevanju napisati vsa ustrezna poročila (enako, kot bi bil uradni sodnik) in ustrezno argumentirati vsako svojo odločitev.

Pri preizkusu praktičnega znanja v ocenjevanju dela psov mora kandidat oceniti vse glavne faze dela psa, ki spadajo v sklop ene preizkušnje.

Pri preizkusu praktičnega dela znanja mora kandidat za sodnika agilityja pod nadzorom izpraševalca opraviti vsa sodniška opravila, ki spadajo v sklop tekmovanja v agilityju.

Praktični del izpita za kinološkega sodnika lahko poteka tudi večfazno (na več prireditvah), odvisno od vrste in poteka preizkušnje ter delovnih razmer, v katerih preizkus znanja poteka.

Pripravniki za ocenjevanje dela lovskih psov opravljajo preizkus znanja na v okviru ustreznih lovsko kinoloških prireditev.

## 27. člen

Če je kandidat pri opravljanju izpita neuspešen, ima pravico do ponovnega pristopa k izpitu. V kolikor pristopi k izpitu v prvem izpitnem roku, ga lahko ponovno opravlja samo v delu, pri katerem je bil negativno ocenjen, sicer pa mora preverjanje znanja ponovno opraviti v celoti.

## 28. člen

Z uspešno opravljenim praktičnim delom izpita kandidat pridobi pravico do naziva KINOLOŠKI SODNIK. Poleg naziva je navedena pasemska skupina in pasma, za katere

ocenjevanje zunanosti, oziroma pasemska skupina in vrsta dela, za katerega ocenjevanje je opravil izpit.

Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS izda kinološkemu sodniku potrdilo o opravljenem izpitu, izkaznica kinološkega sodnika pa se novim kinološkim sodnikom praviloma podeljuje na skupnem ali pa na delnih zborih sodnikov.

## DOPOLNITEV SKUPINE IN (ALI) PODROČJA OCENJEVANJA

### **29. člen**

Osebe, ki so že sodniki, lahko postanejo pripravniki za druge pasme ali pasemske skupine za ocenjevanje zunanosti in/ali dela, ne da bi opravljale izpit za pripravnika, izpolnjevati pa morajo naslednje pogoje:

- od zadnjega opravljenega sodniškega izpita mora poteči najmanj 6 mesecev,
- v tem obdobju morajo uspešno soditi na najmanj eni kinološki prireditvi,
- da niso v disciplinskem ali kazenskem postopku.

Naenkrat se lahko prijavijo za stažiranje za ocenjevanje največ ene pasemske skupine ali vrste dela.

### **30. člen**

V obdobju stažiranja, ki lahko traja najmanj 6 mesecev in največ 3 leta, morajo kandidati aktivno sodelovati na najmanj treh kinoloških prireditvah, ki zadevajo ocenjevanje zunanosti pasme ali vrste dela, za katerega so prijavljeni. Izmed prireditev je ena lahko lokalnega ali regionalnega značaja, drugi dve pa morata biti državnega ali mednarodnega ranga. Svoje aktivnosti kandidat vpisuje v dnevnik kinološkega sodnika - pripravnika.

V kolikor jih še ne izpolnjujejo, morajo kandidati v tem času izpolniti tudi pogoje, navedene v 24. členu tega pravilnika.

### **31. člen**

Ob prijavi na izpit je kandidat Komisiji za izobraževanje in izpite pri KZS dolžan predložiti dokazila o izpolnjenih pogojih.

Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS je na podlagi prejete prijave kandidata dolžna obvestiti o datumu in kraju izpita najmanj 14 dni pred izpitom.

### **32. člen**

Izpit za kinološkega sodnika - nadaljevalca je javen in ga kandidat opravlja pred pooblaščenim izpraševalcem, ob prisotnosti še enega člana izpitne komisije. V kolikor se izpit nanaša na dopolnitev skupine (v smislu ocenjevanja zunanosti ali dela), kandidat opravlja samo teoretični preizkus znanja o poznavanju pasme, skupine in vrste dela. V primeru, da kinološki sodnik za ocenjevanje zunanosti opravlja izpit za ocenjevanje določene vrste dela psov ali obratno, mora poleg teoretičnega, opraviti tudi praktični preizkus znanja.

### **33. člen**

Na podlagi uspešno opravljenega izpita si kandidat pridobi pravico do vpisa ustreznega naziva v Izkaznico kinološkega sodnika.

## **Napredovanje kinoloških sodnikov**

### **34. člen**

Kinološki sodniki lahko napredujejo na podlagi svojega aktivnega delovanja in s tem povezanega poznavanja aktualnih dogajanj na področju ocenjevanja zunanosti in (ali) dela



psov. V okviru možnega napredovanja si kinološki sodnik lahko pridobi naziv, državni kinološki sodnik, mednarodni sodnik, vsestranski pasemski (allround) sodnik in zaslužni kinološki sodnik.

**Državni kinološki sodnik** je tisti sodnik, ki po opravljenem izpitu samostojno ocenjuje na lokalnih, regionalnih in državnih prireditvah v Sloveniji.

**Mednarodni kinološki sodnik** lahko postane tisti sodnik, ki je vsaj petkrat sodil na državnih prireditvah ter izpolnjuje pogoje, ki jih določa Pravilnik FCI o mednarodnih sodnikih.

**Vsestranski pasemski (allround) kinološki sodnik** lahko postane tisti mednarodni sodnik, ki je vsaj 20 let sodil na mednarodnih prireditvah in ki je od KZS pooblaščen za ocenjevanje zunanosti vsaj osmih (8) pasemskih skupin obeh kinoloških smeri. Tak sodnik se lahko prijavi za vsestranskega pasemskega sodnika. Stažirati mora vse tiste FCI pasemske skupine, za katere ni sodnik in to vsaj dvakrat na mednarodnih prireditvah. Po izpolnitvi navedenih pogojev in predložitvi zahtevanih dokazil ga lahko Strokovni svet KZS, ob upoštevanju dejanskih potreb, na predlog Komisije za izobraževanje in izpite imenuje za vsestranskega pasemskega kinološkega sodnika.

**Zaslužni kinološki sodnik** lahko postane tisti mednarodni kinološki sodnik, ki najmanj 20 let aktivno deluje v kinološki organizaciji in je starejši od 75 let.

### **35. člen**

Napredovanje kinološki sodnikov potrjuje SS KZS na predlog Komisije za izobraževanje in izpite pri KZS, kateri mora kinološki sodnik posredovati vlogo za napredovanje. Vlogi mora biti priloženo dokazilo o izpolnjevanju pogojev (kronološki pregled sodelovanja na prireditvah).

### **36. člen**

Če mednarodni kinološki sodnik za ocenjevanje zunanosti ali vrste dela opravi izpit za ocenjevanje nove pasemske skupine, oziroma nove vrste dela, je tudi za to področje avtomatično imenovan kot mednarodni kinološki sodnik.

## **Ostali kinološki kader**

### **37. člen**

Za ostali kinološki kader Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS podeljuje kinološke nazive v skladu z določili, navedenimi v katalogu kinoloških nazivov in kinoloških del.

## **Mentorstvo**

### **38. člen**

Namen mentorstva je pomoč sodniškim pripravnikom, po potrebi pa tudi ostalim kategorijam kinološkega kadra pri osvajanju potrebnega znanja. Mentor pripravniku posreduje podatke o potrebni strokovni literaturi, razjasni probleme, s katerimi se pripravnik sooča in preverja znanje, katerega naj bi pripravnik obvladal v določenem obdobju svojega stažiranja. Priporočljivo je, da mentor občasno daje pripravniku določene strokovne naloge in zadolžitve, upoštevaje načelo postopnosti.

### **39. člen**

Mentorstvo sodnika je obvezno in hkrati častno delo, zato se ga ne honorira.

#### **40. člen**

Vlogo mentorja lahko opravljajo kinološki sodniki. Dolžino sodniškega staža mentorja za pasmo, oziroma vrsto dela za katero pripravnik stažira določijo delni zbori sodnikov, vendar ne sme biti krajša kot 3 leta.

Kinološki sodnik je lahko mentor največ trem pripravnikom hkrati.

Mentor ne more biti kinološki sodnik, ki je v disciplinskem postopku pri KZS.

#### **41. člen**

Mentorja si lahko samostojno izbere vsak pripravnik, pri čemer mora upoštevati, da je izbrani mentor sodnik za tisto kinološko področje, za katero je pripravnik prijavljen .

Pripravnik je dolžan Komisiji za izobraževanje in izpite pri KZS najkasneje v roku enega meseca po opravljenem izpitu za kinološkega pripravnika posredovati pisno soglasje o sodelovanju mentorja pri njegovem usposabljanju.

#### **42. člen**

Pripravnik mora sam poskrbeti za stike z mentorjem in mu posredovati vso potrebno dokumentacijo v zvezi s svojim pripravništvom.

#### **43. člen**

Mentor je pripravniku dolžan pregledati in oceniti dokumentacijo, navedeno v 21. členu tega pravilnika in na podlagi preveritve njegovega znanja pripraviti mnenje o kandidatu usposobljenosti za pristop k izpitu. Mnenje mentor vpiše v Dnevnik dela sodniškega pripravnika, katerega pripravnik ob prijavi k izpitu predloži Komisiji za izobraževanje in izpite pri KZS.

Mentorjeva ocena pripravnikovega znanja je eden od pogojev za pristop k izpitu.

Mentor lahko odsvetuje opravljanje izpita, če meni, da pripravnik ni dovolj usposobljen.

#### **44. člen**

Mentor, ki ob zaključku pripravniškega staža ne izdela svojega mnenja o kandidatu usposobljenosti, oziroma odkloni izdajo mnenja, je disciplinsko odgovoren zaradi kršitve določil tega pravilnika.

#### **45. člen**

Vloga mentorja kandidatu izključuje vlogo člana izpitne komisije ali izpraševalca tega kandidata pri opravljanju izpita za kinološkega sodnika.

Mentor ne more nastopati v vlogi člana izpitne komisije ali pooblaščenega izpraševalca

#### **46. člen**

Pripravnik lahko iz utemeljenih razlogov zaprosi Komisijo za izobraževanje in izpite pri KZS za določitev drugega mentorja. Komisija mora njegovo vlogo prednostno obravnavati in preveriti. Če komisija ugotovi, da mentor ni opravljal svojih nalog v skladu z določili strokovnih pravilnikov KZS, določi v roku enega meseca od te ugotovitve pripravniku drugega mentorja in če je potrebno, ustrezno ukrepa proti prvemu mentorju.

#### **47. člen**

Če so vsi mentorji polno zasedeni, Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS o tem seznani kandidate za pripravnike pred opravljanjem izpita. Kandidat za pripravnika lahko opravlja izpit, stažirati pa ne more pričeti toliko časa, dokler si ne pridobi mentorja.

Komisija za izobraževanje in izpite pri KZS v takem primeru podaljša pripravniški staž za toliko časa, dokler ustrezen mentor ni prost.

#### **48. člen**

Kinološki sodnik ima pravico odkloniti ali prekiniti mentorstvo v primeru daljše bolezni, daljše odsotnosti in prevelike zaposlitve na službenem, oziroma kinološkem področju, oziroma iz drugih opravičljivih razlogov.

V primeru, da je kinološki sodnik sprejel mentorstvo, pa ga zaradi zgoraj navedenih razlogov ne more več opravljati, je dolžan o tem obvestiti Komisijo za izobraževanje in izpite pri KZS, ki pripravniku z njegovim soglasjem določi drugega mentorja. Dokler komisija kinološkega sodnika ne razreši mentorstva, je le-ta dolžan opravljati to zadolžitev.

#### **49. člen**

Za vse, kar ni navedeno v tem pravilniku, veljajo določila Mednarodnega pravilnika o sodnikih FCI (april, 2000) in Mednarodnega pravilnika za razstavne sodnike FCI – definicije, pravice, obveznosti in določila, (oktober 2000).

#### **50. člen**

Ta pravilnik je sprejel Skupni zbor sodnikov KZS dne 16. aprila 2004 in začne veljati osmi dan po objavi v glasilu KZS - Kinolog.

Za strokovno tolmačenje določil tega pravilnika je pristojna Komisije za izobraževanje in izpite pri KZS. Spremembe in dopolnitve tega pravilnika lahko sprejema Skupni zbor sodnikov KZS.

Vse organizacije članice KZS in vsi strokovni organi KZS morajo s sprejetjem tega pravilnika uskladiti vse svoje strokovne akte v roku enega leta od dneva njegovega sprejetja.

Predsednik zbora sodnikov

Sašo Novak l.r.

Predsednik strokovnega sveta KZS

Jože Vester l.r.

## **PRILOGA I:**

Seznam tem za preverjanje znanja kandidatov za kinološke pripravnike:

### **I. ZA OCENJEVANJE ZUNANJOSTI IN DELA (splošni del):**

1. KINOLOŠKA ORGANIZIRANOST
2. SPLOŠNO ZNANJE O PSIH

### **II. KANDIDATI ZA OCENJEVANJE ZUNANJOSTI:**

#### **1. OCENJEVANJE ZUNANJOSTI PSA - SPLOŠNO:**

- a) kaj se ocenjuje (splošno)
- b) vrste ocenjevanja
- c) presojanje zunanosti in kriteriji ocenjevanja
- d) poznavanje obrazcev za ocenjevanje zunanosti
- e) označevanje hib

#### **2. POZNAVANJE PASME (za katero se kandidat prijavlja)**

- a) izvor (nastanek pasme in poreklo)
- b) lastnosti in uporaba pasme
- c) opis pasme po veljavnem standardu FCI

### **III. KANDIDATI ZA OCENJEVANJE DELA PSOV:**

1. PSIHOFIZIČNE LASTNOSTI PSOV KOT OSNOVA ZA ŠOLANJE
2. OSNOVE ŠOLANJA
3. POZNAVANJE POSEBNOSTI ŠOLANJA, OBLIKE IN VRSTE DELA (za katero se kandidat prijavlja)
4. POZNAVANJE OBRAZCEV ZA OCENJEVANJE DELA

## **PRILOGA II: \***

Seznam tem za preverjanje znanja kandidatov za kinološke pripravnike:

### **I. SPLOŠNI DEL**

#### **A. KINOLOŠKA ORGANIZIRANOST IN ZAKONODAJA**

1. Zgodovina kinologije v Sloveniji in svetu
2. Kinološka zveza Slovenije in njeni organi
3. Statut KZS
4. Strokovni pravilniki KZS
5. Pravilniki FCI
6. Poznavanje kinološke terminologije
7. Poznavanje Zakona o zaščiti živali

#### **B. POZNAVANJE PSA KOT ŽIVALSKÉ VRSTE**

1. Izvor psa in pasemsko razlikovanje
2. Značilnosti v zgradbi in delovanju pasjega telesa
3. Razmnoževanje psov
4. Prehrana psov
5. Namestitev in nega psa
6. Vzgoja in socializacija mladega psa
7. Najpogostejša obolenja psov in zaščita pred njimi
8. Najpogostejše poškodbe pri psih in prva pomoč

### **II. STROKOVNI DEL**

#### **A. OCENJEVANJE ZUNANJOSTI PSA**

1. Splošno o ocenjevanju zunanosti psov:
  - vrste ocenjevanj
  - presojanje zunanosti in kriteriji
2. Ocena psa – opis odlik in napak:
  - konstitucija in kondicija, označevanje in poimenovanje telesnih predelov, glava (po obliki), oči (po obliki in barvi), uhlja (po obliki in videzu), vrat, sprednji del, noge (okotenost in stoja), šape, hrbet, trebuh, križ, rep (po dolžini in nošenju), dlaka (po barvi, kvaliteti in dolžini).
3. Tehnični pristop k ocenjevanju:
  - merjenje psa
  - pregled zobovja in spolovil - pri samcih
  - ocenjevanje stoje in gibanja
4. Oblikovanje sodniškega poročila
5. Sodniška etika
6. Poznavanje pasme, oziroma pasemske skupine, za katero kandidat opravlja izpit:
  - zgodovina pasme, oziroma pasemske skupine
  - značilnosti in uporabnost pasme

- razširjenost v svetu in pri nas
- standard FCI
- tipične napake, ki vplivajo na oceno
- vzrejni prepisi, ki veljajo pri nas

#### B. OCENJEVANJE DELA PSOV – SPLOŠNO:

1. Psihične lastnosti psa, pomembne za šolanje psa
2. Učni proces in šolanje psa

#### C. OCENJEVANJE DELA ŠOLANIH ŠPORTNIH PSOV

1. Vaje poslušnosti
2. Sledenje in iskanje
3. Vaje obrambe in napada
4. Poznavanje pravilnikov o izpitih šolanih psov

#### F. DELO REŠEVALNIH IN ISKALNIH PSOV

1. Premagovanje ovir
2. Plazovi in reševanje izpod plazov
3. Ruševine in reševanje izpod ruševin
4. Iskanje pogrešancev
5. Poznavanje pravilnikov za preizkušanje usposobljenosti reševalnih in iskalnih psov ter njihovih vodnikov

#### G. DELO PSOV V AGILITYJU

1. Agility kot vrsta tekmovanja psov
2. Poznavanje pravilnikov o tekmovanjih v agilityju
3. Načrtovanje parkurjev
4. Premagovanje ovir

#### E. DELO LOVSKIH PSOV

1. Vaje poslušnosti
2. Gonja, sledenje, iskanje in prinašanje
3. Delo in obnašanje psa v lovišču
4. Vrste delovnih preizkušenj
5. Natančno poznavanje pravilnika o delovni preizkušnji, za ocenjevanje katere kandidat opravlja izpit